Prima instanţă: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (jud. Valeriu Arhip)
Dosarul nr. 2r-1495/24
(2-23107129-02-2r-14052024)

D E C I Z I E

26 septembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Natalia Mămăligă și Olga Cojocaru

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de recurentul Pavel Gheorghe, reprezentat de avocatul Vladislav Jian, împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 5 aprilie 2024, prin care s-a admis excepția de tardivitate invocată de Alexandru Ciumașu, și s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Gheorghe împotriva lui Alexandru Ciumașu cu privire la repararea prejudiciului material,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. Pe data de 25 iulie 2023, reclamantul Pavel Gheorghe, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Ciumașu cu privire la repararea prejudiciului material.
2. La data de 11 ianuarie 2024, pârâtul Alexandru Ciumașu, a depus referință la acțiune prin care a invocat excepția de tardivitate menționând că reclamantul a omis termenul de prescripție extinctivă în interiorul căruia poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat.
3. Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 5 aprilie 2024, s-a admis excepția de tardivitate invocată de Alexandru Ciumașu, și s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Gheorghe împotriva lui Alexandru Ciumașu cu privire la repararea prejudiciului material.

Solicitarea recurentului:

4. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 17 aprilie 2024, recurentul Pavel Gheorghe, reprezentat de avocatul Vladislav Jian, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 5 aprilie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii

instanței de fond, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

Argumentele părţilor:

5. În motivarea recursului s-a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează că pretenția la care se referă partea pârâtă că ar fi tardivă, este înaintată în instanţa de judecată cu respectarea termenului prevăzut de lege, or, reieşind din natura juridică a pretențiilor invocate de reclamant, în speţă sunt aplicabile normele care guvernează raporturile juridice de comodat.

Relevă că sensul articolelor 1234, 1239 din Codul civil, rezultă din prevederile generale referitoare la dreptul de proprietate, în special cele prevăzute la art. 500 alin. (1) şi (2) din Codul civil, conform cărora proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă şi prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii. Aceste norme garantează dreptul de proprietate al comodantului asupra bunului transmis în comodat, cât şi mijloacele de apărarea al dreptului său de proprietate împotriva acţiunilor/ inacțiunilor de rea-credință a comodatarului, cum este în cazul dat, care deși recunoaște că a primit bunul în folosință şi că este obligat să-l restituie, inventează diferite pretexte formale pentru a nu-l restitui.

Consideră că în asemenea circumstanțe, este cert faptul că invocarea prescripției este total neîntemeiată şi nu constituie decât o intenție de eschivare a comodatarului-pârât de la executarea obligațiilor sale imperative prevăzute de lege.

Afirmă că este total eronată şi concluzia instanţei de fond, care a constatat că termenul de prescripție ar curge de la prima somare a comodatarului cu privire la restituirea bunului. Or, la acest subiect Codul civil prevede clar (art. 1239 alin. 3) că comodantul este în drept să ceară restituirea bunului în orice moment.

Precizează că în anul 2017, când reclamantul a solicitat restituirea automobilului, pârâtul l-a restituit doar că acest automobil era defectat. În asemenea împrejurări, reclamantul a cerut ca pârâtul să-l repare, iar pârâtul peste o lună a luat automobilul din ograda reclamantului sub pretextul de a-l repara. Despre faptul că pârâtul este în imposibilitate să restituie automobilul deoarece nu-l are în posesie, reclamantul a aflat la data de 24 septembrie 2021 când a participat la acţiunea de urmărire penală de confruntare cu pârâtul Alexandru Ciumaşu, care în cadrul acestei acţiuni a declarat că nu restituie automobilul deoarece în prezent automobilul se repară şi cum automobilul va fi gata de îndată îl va restitui lui Pavel Gheorghe (Răspuns la întrebarea nr. 4 din Procesul-verbal de confruntare din 24 septembrie 2021 anexat la materialele dosarului). Ulterior de la reprezentanții organului de urmărire penală a aflat că automobilul a fost anunțat în orientare, însă locul aflării acestuia nu a putut fi identificat.

Afirmă că reclamantul a aflat despre imposibilitatea pârâtului de restituire a bunului pe motiv că nu-l mai are în posesie la 24 septembrie 2021, respectiv de la această dată ar fi corect de calculat dreptul la acțiune. Mai mult ca atât, art. 401 alin. (1) Cod civil prevede că cursul prescripției extinctive se întrerupe: printr-un act voluntar de executare sau prin recunoașterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a cărui acțiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripția. Sub acest aspect, declarația lui Alexandru Ciumaşu făcută în mod oficial, în fața unui organ de drept, în prezența avocatului său, consemnată în procesul-verbal de confruntare din 24 septembrie 2021, precum că ”cum automobilul va fi reparat de îndată îl va restitui lui Pavel Gheorghe” constituie o recunoaștere expresă a obligației sale, ce servește drept temei de întrerupere a prescripției.

Prin urmare, solicită admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii instanței de fond, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

6. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza a fost repartizată spre examinare în ordine de recurs, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 14 mai 2024.
7. Intimatul Alexandru Ciumașu, deși a fost informat prin email despre examinarea recursului, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Aprecierea instanţei de recurs:

8. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.
9. În conformitate cu prevederile articolelor 423, 424 alin.(1) şi 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.
10. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, recurentul respectând acest termen.
11. În conformitate cu art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.
12. Convingerea instanţei de recurs privind respingerea cererii de recurs se bazează pe argumentele ce urmează.
13. Cadrul legal relevant speței sunt prevederile art. 186^{1} alin. (1) din Codul de

procedură civilă, cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Alin. (2) prevede că excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor. Potrivit alin. (3), dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs. Iar potrivit alin. (4) al aceluiași articol, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin.(3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea; b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

14. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că la 25 iulie 2023, reclamantul Pavel Gheorghe, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Ciumașu cu privire la repararea prejudiciului material.
15. La data de 11 ianuarie 2024, pârâtul Alexandru Ciumașu, a depus referință la acțiune prin care a invocat excepția de tardivitate menționând că reclamantul a omis termenul de prescripție extinctivă în interiorul căruia poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat.
16. Iar prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 5 aprilie 2024, s-a admis excepția de tardivitate invocată de Alexandru Ciumașu, și s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Gheorghe împotriva lui Alexandru Ciumașu cu privire la repararea prejudiciului material.
17. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 17 aprilie 2024, recurentul Pavel Gheorghe, reprezentat de avocatul Vladislav Jian, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 5 aprilie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii instanței de fond, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.
18. Verificând legalitatea şi temeinicia încheierii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de recurs şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluţia instanţei de fond privind admiterea excepției de

tardivitate invocată de Alexandru Ciumașu și respingerea acțiunii ca fiind tardivă, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

19. Colegiul remarcă, că potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) din Codul civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. Alin. (2) prevede că legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. Iar potrivit alin. (4) al aceluiași articol, în cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.
20. Conform prevederilor art. 267 alin. (1) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 1 martie 2019), termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată dreptul încălcat, este de 3 ani.
21. Conform prevederilor art. 271 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 1 martie 2019), acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripţia, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond.
22. Conform prevederilor articolelor 391 alin.(1) și 395 alin.(1) din Codul civil (în vigoare din 1 martie 2019) prevăd că termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.
23. Termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acţiune.
24. Dreptul la acţiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.
25. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond just a admis cererea pârâtului Alexandru Ciumașu, cu privire la invocarea excepției de tardivitate, cu respingerea ca fiind tardivă a cererii de chemare în judecată depusă de Pavel Gheorghe.
26. Colegiul remarcă, că instanța de fond just a reținut că reclamantul nu solicită restituirea automobilului transmis în comodat pârâtului, dar solicită restituirea prejudiciului material în sumă de 30000,00 lei, instanța de fond just calificând pretențiile înaintate de reclamant sub aspect de prejudiciu pentru nerestituirea bunului.

27. În aceeași ordine de idei, din conținutul cererii de chemare în judecată rezultă că reclamantul Pavel Gheorghe, încă în anul 2017 a solicitat pârâtului Alexandru Ciumașu, restituirea automobilului, care nu a fost îndeplinită. Prin urmare în aceste circumstanțe, odată ce neexecutare a devenit scadentă, după expirarea termenului de 7 zile de la data somării, la reclamant a început a curge termenul de prescripție pentru apărarea drepturilor sale, inclusiv dreptul de a înainta o cerere de chemare în judecată pentru recuperarea prejudiciului.
28. Însă cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul Pavel Gheorghe, a fost înaintată la data de 25 iulie 2023, nefiind solicitată repunerea în termenul de prescripție.
29. Prin urmare, Colegiul atestă că instanța de fond, în coroborare cu prevederile articolelor 391 alin.(1) și 395 alin.(1) din Codul civil (în vigoare din 1 martie 2019), just a admis cererea pârâtului privind invocarea excepției de tardivitate, dispunând respingerea acțiunii ca fiind tardivă, or, reclamantul urma să solicite pe calea intentării unei acțiuni privind plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin nerestituirea automobilului oferit în comodat, începând cu data somării pârâtului în anul 2017.
30. Colegiul învederează că referitor la termenele de prescripție, Curtea a notat că înaintarea unei acţiuni în pofida expirării termenului general de prescripție sunt contrare articolului 6 al Convenţiei, deoarece ele permit instanțelor judecătorești să continue examinarea unei cauzei, circumstanță apreciată drept contrară art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, Curtea considerând că la îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil, iar rolul jucat de termenele de prescripție este de o importanță majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenţiei, care, în partea sa relevantă, declară preeminenţa dreptului, o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante (*Brumărescu v. Romania, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII şi Roşca v. Moldova, nr.6267/02, §24, 22 martie 2005*).
31. Distinct din cele constatate, Colegiul consideră că instanța de fond just a admis excepția de tardivitate invocată de pârâtul Alexandru Ciumașu, cu respingerea ca fiind tardivă a cererii de chemare în judecată depusă de Pavel Gheorghe, or, reclamantul-recurent Pavel Gheorghe a depus acțiunea cu omiterea termenului de prescripție și nu a prezentat probe pertinente care ar confirma imposibilitatea adresării în termenul de prescripție în instanța de judecată cu prezenta cerere, precum și nu a solicitat repunerea în termen.
32. Instanţa de recurs relevă că, contrar prevederilor art. 432 din Codul de procedură civilă, recurentul, nu a invocat absolut nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea atacată şi nu a prezentat careva

motive ce ar face pasibil casarea încheierii supuse recursului.

33. Respingând recursul instanţa de recurs pune în evidență faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art.6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).
34. În virtutea celor expuse, Colegiul respinge, ca fiind nefondate și lipsite de pertinență, toate alegaţiile recurentului.
35. Totodată, instanţa de recurs relevă că, conform jurisprudenţei CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situaţiei prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.
36. Așadar, din argumentele relatate şi ținând cont de faptul că, încheierea primei instanţe este întemeiată şi legală, instanţa de recurs reiterează concluzia de a respinge recursul declarat şi a menţine încheierea instanței de fond.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de recurentul Pavel Gheorghe, reprezentat de avocatul Vladislav Jian, ca fiind neîntemeiat.

Se menține încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 5 aprilie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Natalia Mămăligă

Olga Cojocaru